

Підсумки діяльності страхових компаній за 9 місяців 2011 року

Ринок страхових послуг залишається найбільш капіталізованим серед інших небанківських фінансових ринків. Загальна кількість страхових компаній станом на 30.09.2011 становила 445, у тому числі СК "life"¹ – 65 компаній, СК "non-life" – 380 компаній, (станом на 30.09.2010 – 451 компанія, у тому числі СК "life" – 70 компаній, СК "non-life" – 381 компанія).

У порівнянні з 9 місяцями 2010 року на 995,6 млн. грн. (6,5%) збільшився обсяг надходжень валових страхових премій, обсяг чистих страхових премій² збільшився на 3 442,2 млн. грн. (37,4%). Питома вага чистих страхових премій у валових страхових преміях за 9 місяців 2011 року становила 76,9%, що на 17,3 в.п. більше в порівнянні з відповідним періодом 2010 року.

Основним фактором зростання валових страхових премій у порівнянні з 9 місяцями 2010 року стало збільшення обсягу валових страхових премій, зокрема, з таких видів страхування, як: обов'язкове страхування цивільно-правової відповідальності власників транспортних засобів (ОСЦПВ) (збільшення валових страхових платежів на 511,5 млн. грн. (43,8%)); страхування фінансових ризиків (збільшення валових страхових премій на 225,3 млн. грн. (12,7%)); страхування життя (збільшення валових страхових премій на 290,7 млн. грн. (47,7%)); медичне страхування (безперервне страхування здоров'я) (збільшення валових страхових премій на 195,7 млн. грн. (30,4%)).

За 9 місяців 2011 року відстежується тенденція зростання деяких показників страхової діяльності. Так, при зростанні на 37,4% обсягів чистих страхових премій, на 10,7% зросли обсяги сформованих страхових резервів. На 6,6% зріс обсяг активів, визначених законодавством для представлення коштів страхових резервів.

У порівнянні з 9 місяцями 2010 року на 11,9% зменшилися валові страхові виплати/відшкодування, обсяг чистих страхових виплат зменшився на 10,4%. На зменшення чистих страхових виплат, в першу чергу, вплинули такі зміни: на 345,3 млн. грн. (34,9%) зменшилися виплати зі страхування фінансових ризиків; на 156,8 млн. грн. (8,4%) зменшилися чисті страхові виплати з автострахування (КАСКО, ОСЦПВ, "Зелена картка"); на 67,2 млн. грн. (82,9%) зменшилися виплати зі страхування кредитів.

Основні показники діяльності страхового ринку та його динаміка представлені в таблиці 1.

¹ Скорочення: СК "Life" – страхові компанії, що здійснюють страхування життя, СК "non-Life" – страхові компанії, що здійснюють страхування видів, інших, ніж страхування життя.

² Чисті страхові премії (виплати) – розраховані як валові страхові премії (виплати) за мінусом частки страхових премій (виплат), які сплачуються перестраховикам-резидентам (компенсовані перестраховиками-резидентами).

Основні показники діяльності страхового ринку та його динаміка

	9 місяців 2010	9 місяців 2011	Темпи приросту 9 місяців 2011/ 9 місяців 2010	
			млн. грн.	%
Кількість договорів страхування, укладених протягом звітного періоду, тис. одиниць				
Кількість договорів, крім договорів з обов'язкового страхування від нещасних випадків на транспорті, у тому числі:	19 193,1	21 033,8	-	9,6
- зі страхувальниками – фізичними особами	16 871,6	18 291,6	-	8,4
Кількість договорів з обов'язкового особистого страхування від нещасних випадків на транспорті	433 837,0	472 534,4	-	8,9
Страхова діяльність, млн. грн.				
Валові страхові премії	15 434,7	16 430,3	995,6	6,5
Валові страхові виплати	3 953,5	3 482,2	-471,3	-11,9
Рівень валових виплат, %	25,6	21,2%	-	-
<i>Чисті страхові премії</i>	9 199,3	12 641,5	3 442,2	37,4
<i>Чисті страхові виплати</i>	3 789,6	3 396,2	-393,4	-10,4
Рівень чистих виплат, %	41,2	26,9%	-	-
Перестраховання, млн. грн.				
Сплачено на перестраховання, у тому числі:	7 024,0	4 699,6	-2 324,4	-33,1
- перестраховикам-резидентам	6 235,4	3 788,9	-2 446,5	-39,2
- перестраховикам-нерезидентам	788,6	910,7	122,1	15,5
Виплати, компенсовані перестраховиками, у тому числі:	317,0	326,7	9,7	3,1
- перестраховиками-резидентами	163,9	85,9	-78,0	-47,6
- перестраховиками-нерезидентами	153,1	240,8	87,7	57,3
Отримані страхові премії від перестраховальників-нерезидентів	138,0	211,0	73,0	52,9
Виплати, компенсовані перестраховальникам-нерезидентам	856,6	576,2	-280,4	-32,7
Страхові резерви, млн. грн.				
Обсяг сформованих страхових резервів	10 139,1	11 223,6	1 084,5	10,7
- резерви зі страхування життя	2 041,3	2 526,0	484,7	23,7
- технічні резерви	8 097,8	8 697,6	599,8	7,4
Активи страховиків та статутний капітал, млн. грн.				
Загальні активи страховиків (згідно з формою 1 (П(С)БО 2))	43 917,2	45 248,5	1 331,3	3,0
Активи, визначені ст. 31 Закону України «Про страхування» для представлення коштів страхових резервів	25 502,5	27 187,3	1 684,8	6,6
Обсяг сплачених статутних капіталів	14 528,8	13 728,6	-800,2	-5,5

Кількість страхових компаній

Кількість страхових компаній (СК) станом на 30.09.2011 становила 445, з яких 65 СК зі страхування життя (СК "Life") та 380 СК, що здійснювали види страхування, інші, ніж страхування життя (СК "non-Life"). За січень – вересень 2011 року кількість страхових компаній зменшилась на 11 СК.

Таблиця 2

Кількість страхових компаній

Кількість страхових компаній	на кінець року		на кінець кварталу		
	2009	2010	III кв. 2009	III кв. 2010	III кв. 2011
Загальна кількість	450	456	475	451	445
в т.ч. СК "non-Life"	378	389	403	381	380
в т.ч. СК "Life"	72	67	72	70	65

Страхові премії

Валові страхові премії, отримані страховиками при страхуванні та перестраховуванні ризиків від страхувальників та перестраховальників за 9 місяців 2011 року, становили **16 430,3 млн. грн.**, з них:

5 244,8 млн. грн. (31,9%) – що надійшли від фізичних осіб;

8 219,5 млн. грн. (50,0%) – що надійшли від юридичних осіб.

За 9 місяців 2010 року загальна (валова) сума страхових премій, отриманих страховиками, становила **15 434,7 млн. грн.**, з них:

4 348,3 млн. грн. (28,2%) – що надійшли від фізичних осіб;

6 654,7 млн. грн. (43,1%) – що надійшли від юридичних осіб.

За 9 місяців 2011 року сума отриманих страховиками валових премій з видів страхування, інших, ніж страхування життя становила **15 530,0 млн. грн.** (або 94,5% від загальної суми страхових премій), а зі страхування життя – **900,4 млн. грн.** (або 5,5% від загальної суми страхових премій).

Чисті страхові премії за 9 місяців 2011 року становили **12 641,5 млн. грн.**, що становить 76,9% від валових страхових премій. Чисті страхові премії за 9 місяців 2010 року становили 9 199,3 млн. грн., або 59,6% від валових страхових премій.

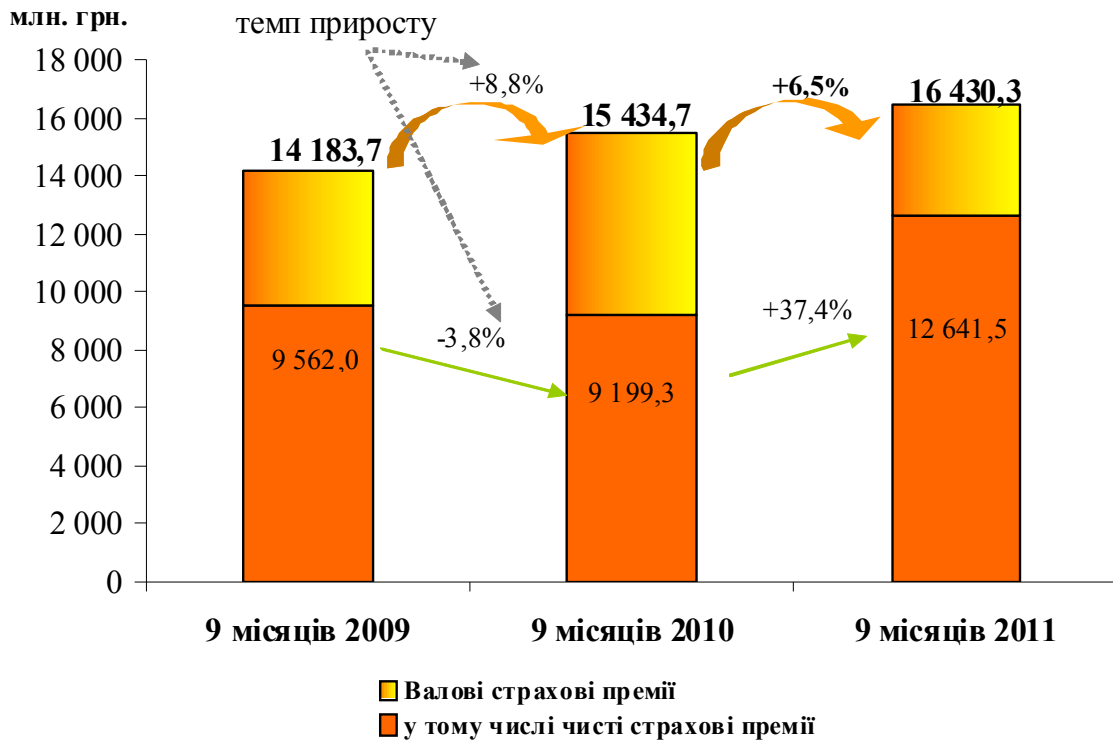

Рис. 1. Динаміка страхових премій за 9 місяців 2009 - 2011 рр. (млн. грн.)

Так, обсяги валових страхових премій за 9 місяців 2011 року збільшилися порівняно з 9 місяцями 2010 року на 6,5%, при цьому чисті страхові премії збільшилися на 37,4%.

Концентрація страхового ринку за надходженнями валових страхових премій станом на 30.09.2011 представлена в таблиці 3.

Таблиця 3

Концентрація страхового ринку за 9 місяців 2011 році

Перші (Тор)	страхування "Life"		страхування "non-Life"		
	Надходження премій (млн. грн.)	Частка на ринку, %	Надходження премій (млн. грн.)	Частка на ринку, %	Кількість СК, які більше 50% страхових премій отримали від перестраховальників
Тор 3	468,4	52,0%	2 344,5	15,1%	-
Тор 10	783,7	87,0%	5 576,3	35,9%	3
Тор 20	867,5	96,4%	8 377,2	53,9%	3
Тор 50	900,4	99,99%	12 029,3	77,5%	8
Тор 100	х	х	14 322,6	92,2%	11
Тор 200	х	х	15 414,1	99,3%	13
Всього по ринку	900,4	100,0	15 530,0	100,0	20

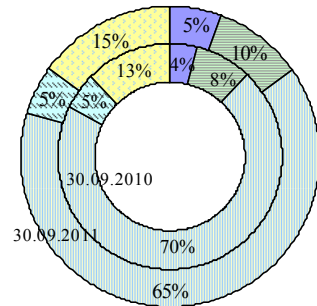
Отже, незважаючи на значну кількість компаній, фактично на страховому ринку основну частку валових страхових премій – 99,3% – акумулюють 200 СК "non-Life" (52,6% всіх СК "non-Life") та 96,4% – 20 СК "Life" (30,8% всіх СК "Life").

Страхові премії за видами страхування за 9 місяців 2010 – 2011 рр. (обсяги, структура та темпи приросту) наведено в таблиці 4 та на рис. 2, 3, 4.

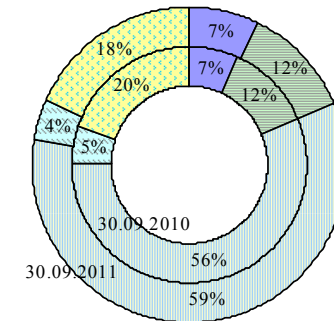
Таблиця 4

Страхові премії за видами страхування за 9 місяців 2010 – 2011 рр. (обсяги, структура та темпи приросту)

Види страхування	Страхові премії, млн. грн.				Структура страхових премій				Темпи приросту страхових премій	
	Валові		Чисті		Структура валових страхових премій		Структура чистих страхових премій		валових премій	чистих премій
	9 місяців 2010	9 місяців 2011	9 місяців 2010	9 місяців 2011	9 місяців 2010	9 місяців 2011	9 місяців 2010	9 місяців 2011	9 місяців 2011 / 9 місяців 2010	9 місяців 2011 / 9 місяців 2010
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Страховання життя	609,6	900,4	609,3	900,3	3,9%	5,5%	6,6%	7,1%	47,7%	47,8%
Види страхування, інші, ніж страхування життя, у тому числі:	14 825,1	15 530,0	8 590,0	11 741,2	96,1%	94,5%	93,4%	92,9%	4,8%	36,7%
Добровільне особисте страхування	1 222,9	1 612,1	1 097,9	1 455,3	7,9%	9,8%	11,9%	11,5%	31,8%	32,6%
Добровільне майнове страхування	10 844,8	10 591,0	5 209,8	7 449,0	70,3%	64,5%	56,6%	58,9%	-2,3%	43,0%
- в тому числі страхування фінансових ризиків	1 779,0	2 004,4	487,6	1 358,8	11,5%	12,2%	5,3%	10,7%	12,7%	178,7%
Добровільне страхування відповідальності	809,0	867,6	454,8	508,5	5,2%	5,3%	4,9%	4,0%	7,2%	11,8%
Недержавне обов'язкове страхування	1 945,5	2 459,1	1 824,6	2 328,2	12,6%	15,0%	19,8%	18,4%	26,4%	27,6%
- в тому числі страхування цивільної відповідальності власників транспортних засобів	1 386,9	1 910,8	1 346,0	1 851,8	9,0%	11,6%	14,6%	14,6%	37,8%	37,6%
Державне обов'язкове страхування	2,9	0,1	2,9	0,1	0,02%	0,001%	0,03%	0,001%	-96,6%	-96,6%
ВСЬОГО (всі види страхування)	15 434,7	16 430,3	9 199,3	12 641,5	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	6,5%	37,4%

- Страховання життя
- Добровільне особисте страхування
- Добровільне майнове страхування
- Добровільне страхування відповідальності
- Недержавне обов'язкове страхування

- Страховання життя
- Добровільне особисте страхування
- Добровільне майнове страхування
- Добровільне страхування відповідальності
- Недержавне обов'язкове страхування

Рис. 2. Структура валових страхових премій станом на 30.09.2010 та 30.09.2011

Рис. 3. Структура чистих страхових премій станом на 30.09.2010 та 30.09.2011

Структура валових та чистих страхових премій за 9 місяців 2010-2011 рр. представлена в таблиці 5.

Таблиця 5

Структура валових та чистих страхових премій за 9 місяців 2010-2011 рр.

Види страхування	Страхові премії		Страхові премії		Темпи приросту страхових премій	
	Валові	Чисті	Валові	Чисті	валових премій	чистих премій
	9 місяців 2010		9 місяців 2011		9 місяців 2011/ 9 місяців 2010	
	млн. грн.	млн. грн.	млн. грн.	млн. грн.	%	%
Автострахування (КАСКО, ОСЦПВ, "Зелена картка")	4 079,0	3 611,4	4 541,8	4 130,9	11,3	14,4
Страхування майна	2 927,7	1 183,9	2 478,1	1 552,1	-15,4	31,1
Страхування фінансових ризиків	1 779,0	487,6	2 004,4	1 358,8	12,7	178,7
Страхування від вогневих ризиків	1 887,7	712,2	1 866,0	1 316,5	-1,2	84,8
Страхування життя	609,6	609,3	900,4	900,3	47,7	47,8
Медичне страхування	644,2	600,6	839,8	784,7	30,4	30,6
Страхування вантажів та багажу	1 049,3	413,9	1 083,8	634,9	3,3	53,4
Страхування відповідальності перед третіми особами	693,4	367,7	767,4	419,5	10,7	14,1
Страхування від нещасних випадків	302,4	234,5	422,2	334,3	39,6	42,5
Страхування кредитів	310,6	154,1	358,7	248,5	15,5	61,3
Страхування медичних витрат	168,9	159,5	219,9	207,3	30,3	29,9
Авіаційне страхування	243,5	202,4	213,3	164,8	-12,4	-18,6
Страхування від нещасних випадків на транспорті	117,1	103,1	125,2	117,5	6,9	14,0
Інші види страхування	622,2	359,0	609,1	471,5	-2,1	31,3
Всього	15 434,7	9 199,3	16 430,3	12 641,5	6,5	37,4

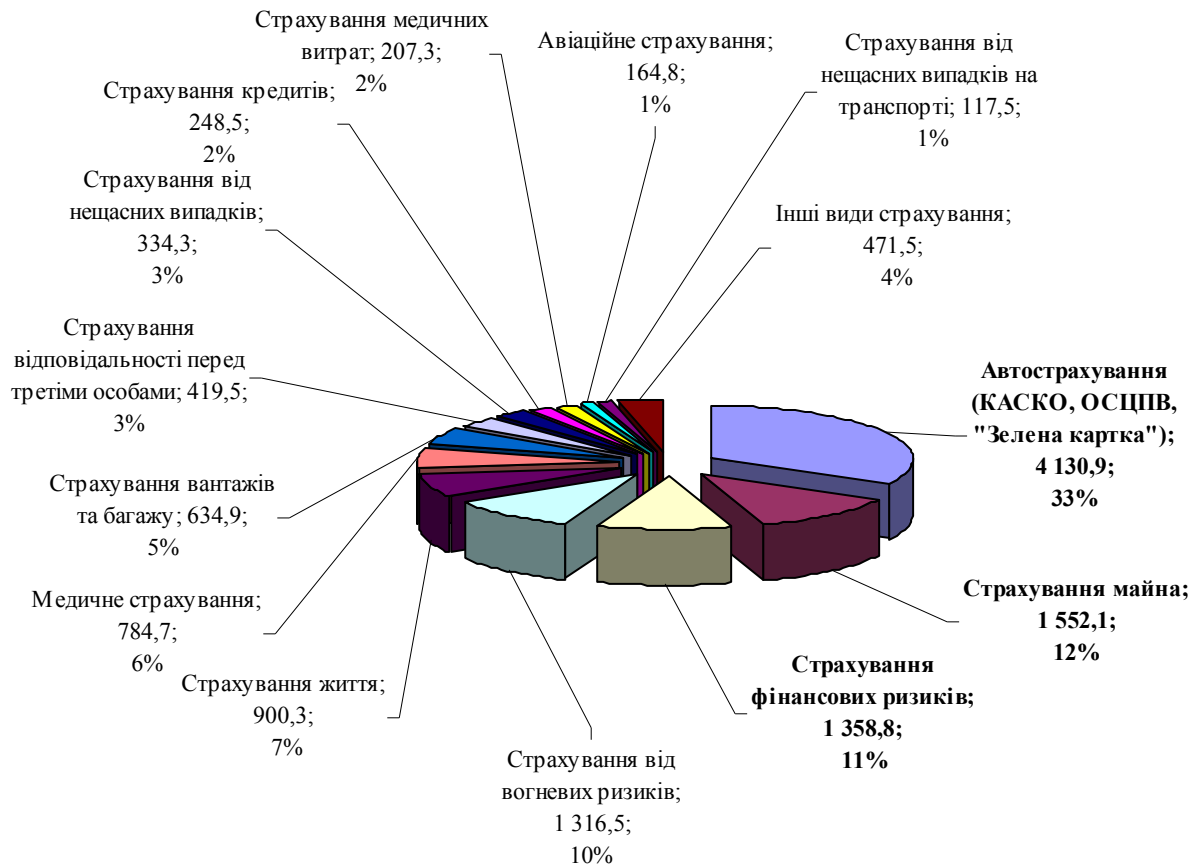

Рис. 4. Структура страхових премій за мінусом частки страхових премій, сплачених перестраховикам-резидентам, за видами страхування станом на 30.09.2011 (млн. грн.)

У структурі страхових премій за мінусом частки страхових премій, сплачених перестраховикам-резидентам, за видами страхування станом на 30.09.2011 найбільша питома вага належить таким видам страхування, як: автострахування (КАСКО, ОСЦПВ, «Зелена картка») – 4 130,9 млн. грн. (або 33%) (станом на 30.09.2010 даний показник становив 3 611,4 млн. грн. (або 39%)); страхування майна – 1 552,1 млн. грн. (або 12%) (станом на 30.09.2010 – 1 183,9 млн. грн. (або 13%)); страхування фінансових ризиків – 1 358,8 млн. грн. (або 11%) (станом на 30.09.2010 – 487,6 млн. грн. (або 5%)); страхування від вогневих ризиків – 1 316,5 млн. грн. (або 10%) (станом на 30.09.2010 – 712,2 млн. грн. (або 8%)); страхування життя – 900,3 млн. грн. (або 7%) (станом на 30.09.2010 – 609,3 млн. грн. (або 7%)); медичне страхування – 784,7 млн. грн. (або 6%) (станом на 30.09.2010 – 600,6 млн. грн. (або 7%)).

Страхові виплати/відшкодування

Розмір валових страхових виплат за 9 місяців 2011 року становив **3 482,2 млн. грн.**, у тому числі з видів страхування, інших, ніж страхування життя – **3 427,7 млн. грн.** (або 98,4%), зі страхування життя – **54,4 млн. грн.** (або 1,6%).

Обсяг **чистих страхових виплат** за 9 місяців 2011 року становив **3 396,2 млн. грн.** та зменшився порівняно з аналогічним періодом 2010 року на 10,4%.

Обсяги валових та чистих страхових виплат за 9 місяців 2011 року зменшилися в порівнянні з відповідним періодом 2010 року (див. рис. 5).

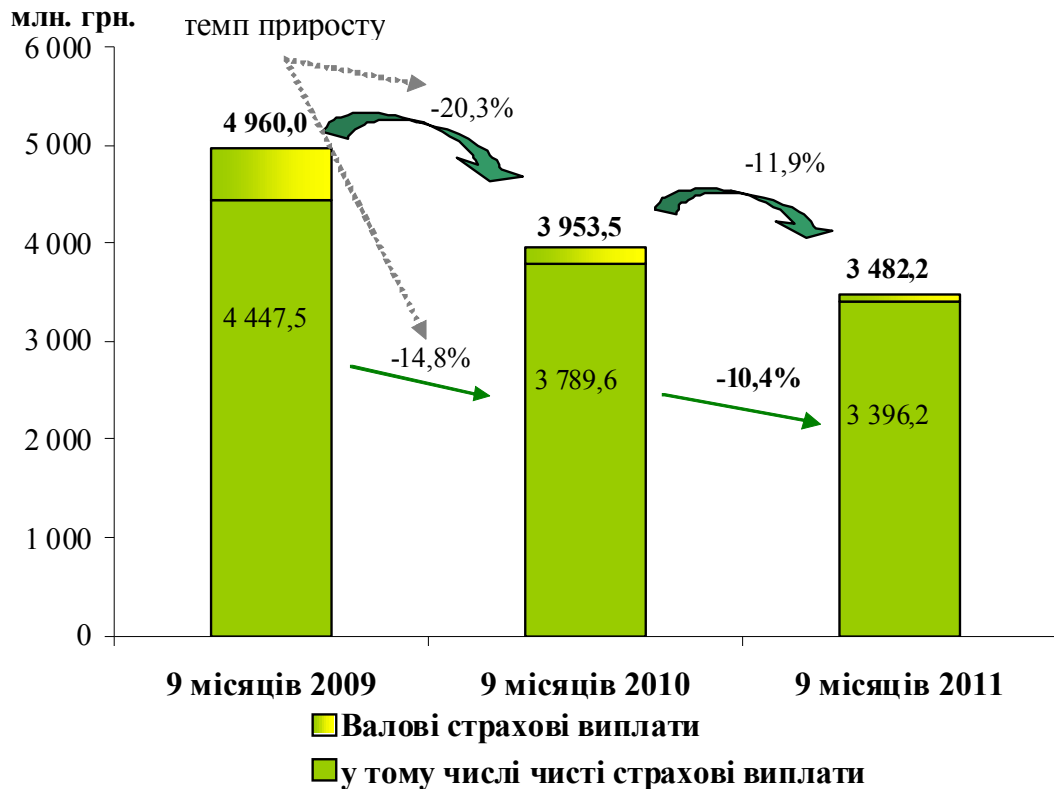

Рис. 5. Динаміка страхових виплат за 9 місяців 2009 – 2011 рр. (млн. грн.)

Так, валові страхові виплати за 9 місяців 2011 року зменшились на 11,9% порівняно з відповідним періодом 2010 року (до 3 482,2 млн. грн.), чисті страхові виплати зменшились на 10,4% і становили 3 396,2 млн. грн. Скорочення страхових виплат може розглядатися як негативна ознака з огляду на те, що надходження страхових платежів збільшилося в порівнянні з відповідним періодом 2010 року. Це може свідчити про недостатність у страхових компаній ліквідних інструментів, надмірну збитковість діяльності деяких страховиків.

Страхові виплати в розрізі видів страхування за 9 місяців 2010 – 2011 рр. (обсяги, структура та темпи приросту) наведено в таблиці 6 та на рис. 6, 7, 8.

Таблиця 6

Страхові виплати за видами страхування за 9 місяців 2010 – 2011 рр. (обсяги, структура та темпи приросту)

Види страхування	Страхові виплати, млн. грн.				Структура страхових виплат				Темпи приросту страхових виплат	
	Валові		Чисті		Структура валових виплат		Структура чистих виплат		Валових виплат	Чистих виплат
	9 місяців 2010	9 місяців 2011	9 місяців 2010	9 місяців 2011	9 місяців 2010	9 місяців 2011	9 місяців 2010	9 місяців 2011	9 місяців 2011/9 місяців 2010	9 місяців 2011/9 місяців 2010
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Страховання життя	38,8	54,4	38,8	54,4	1,0%	1,6%	1,0%	1,6%	40,2%	40,2%
Види страхування, інші, ніж страхування життя, у тому числі:	3 914,7	3 427,8	3 750,9	3341,8	99,0%	98,4%	99,0%	98,4%	-12,4%	-10,9%
Добровільне особисте страхування	575,8	661,0	572,9	660,8	14,6%	19,0%	15,1%	19,5%	14,8%	15,3%
Добровільне майнове страхування	2 723,2	1 999,1	2 564,4	1 922,5	68,9%	57,4%	67,7%	56,6%	-26,6%	-25,0%
- в тому числі страхування фінансових ризиків	1 073,7	667,7	990,4	645,2	27,2%	19,2%	26,1%	19,0%	-37,8%	-34,9%
Добровільне страхування відповідальності	18,5	25,1	18	24,8	0,5%	0,7%	0,5%	0,7%	35,7%	37,8%
Недержавне обов'язкове страхування	594,5	742,4	592,9	733,6	15,0%	21,3%	15,6%	21,6%	24,9%	23,7%
- в тому числі страхування цивільної відповідальності власників транспортних засобів	584	722,7	583,1	719,3	14,8%	20,8%	15,4%	21,2%	23,8%	23,4%
Державне обов'язкове страхування	2,7	0,1	2,7	0,1	0,07%	0,003%	0,07%	0,003%	-96,6%	-96,6%
ВСЬОГО (всі види страхування)	3 953,5	3 482,2	3 789,7	3 396,2	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	-11,9%	-10,4%

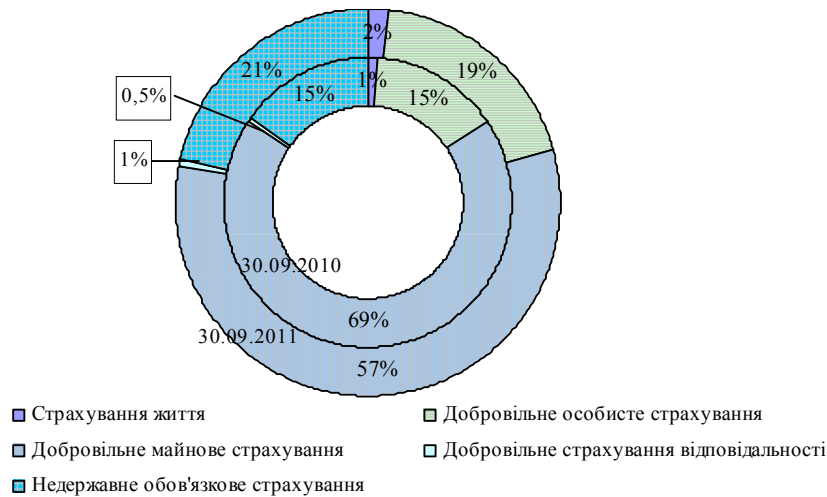

Рис. 6. Структура валових страхових виплат станом на 30.09.2010 та 30.09.2011

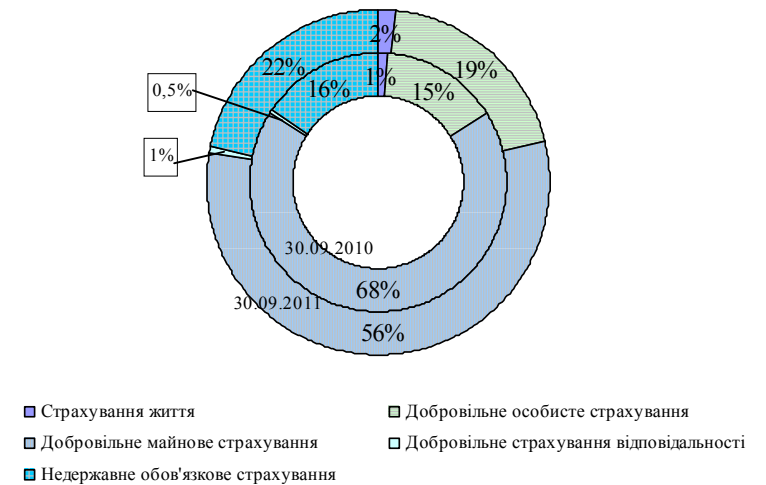

Рис. 7. Структура чистих страхових виплат станом на 30.09.2010 та 30.09.2011

Структура валових та чистих страхових виплат за 9 місяців 2010-2011 рр. представлена в таблиці 7.

Таблиця 7

Структура валових та чистих страхових виплат за 9 місяців 2010-2011 рр.

Види страхування	Страхові виплати		Страхові виплати		Темпи приросту страхових виплат	
	Валові	Чисті	Валові	Чисті	валових виплат	чистих виплат
	9 місяців 2010		9 місяців 2011		9 місяців 2011/ 9 місяців 2010	
	млн. грн.	млн. грн.	млн. грн.	млн. грн.	%	%
Автострахування (КАСКО, ОСЦПВ, "Зелена картка")	1 924,5	1 871,6	1 757,1	1 714,8	-8,7	-8,4
Страхування фінансових ризиків	1 073,7	990,4	667,7	645,2	-37,8	-34,9
Медичне страхування (безперервне страхування здоров'я)	458,6	458,6	533,2	533,2	16,3	16,3
Страхування від вогневих ризиків та ризиків стихійних явищ	95,8	85,9	130,2	120,9	36,0	40,7
Страхування майна	105,8	94,6	103,5	98,9	-2,2	4,5
Страхування медичних витрат	60,7	58,0	71,0	70,8	16,9	22,1
Страхування життя	38,8	38,8	54,4	54,4	40,3	40,3
Страхування кредитів	83,1	81,0	13,9	13,8	-83,3	-82,9
Інші види страхування	112,5	110,6	151,2	144,2	34,3	30,4
Всього	3 953,5	3 789,5	3 482,2	3 396,2	-11,9	-10,4

Структуру страхових виплат (відшкодувань) за мінусом частки страхових виплат, компенсованих перестраховиками-резидентами, за видами страхування за 9 місяців 2011 року зображено на рис. 8.

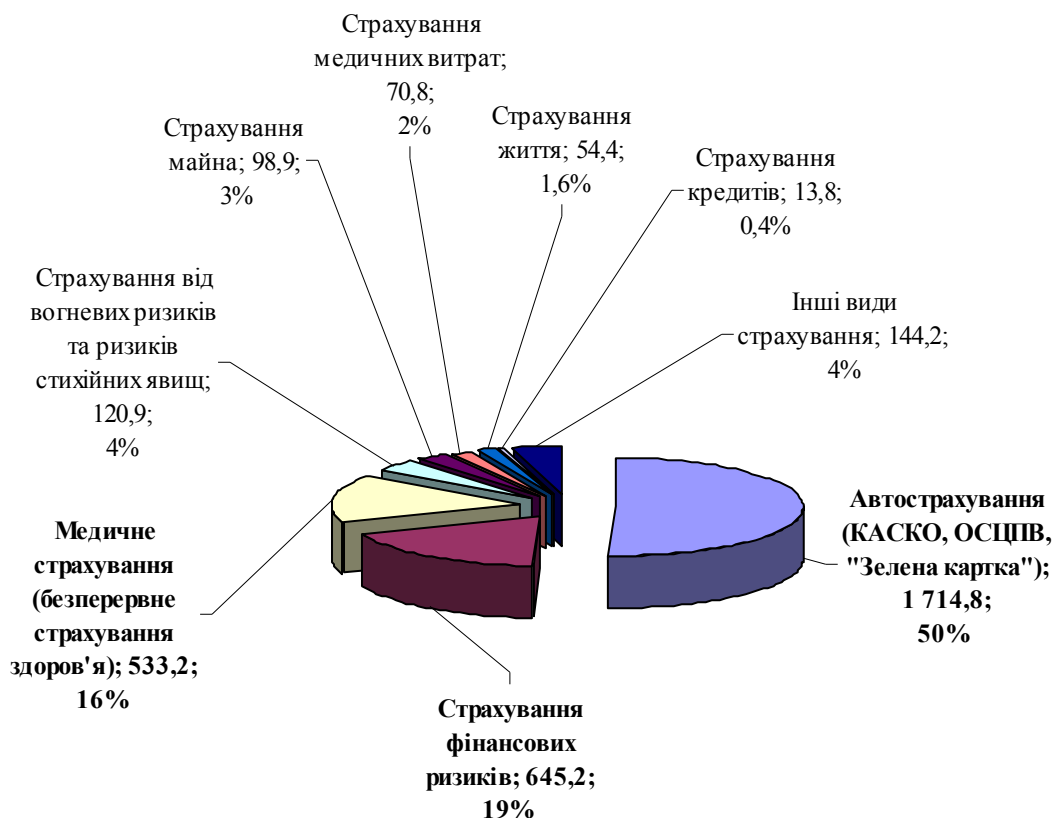

Рис. 8. Структура страхових виплат за мінусом частки страхових виплат, компенсованих перестраховиками-резидентами, за видами страхування станом на 30.09.2011 (млн. грн.)

У структурі страхових виплат за мінусом частки страхових виплат, компенсованих перестраховиками-резидентами, станом на 30.09.2011 найбільша питома вага страхових виплат припадає на такі види страхування, як: автострахування (КАСКО, ОСЦПВ, «Зелена картка») – 1 714,8 млн. грн. (або 50%) (станом на 30.09.2010 даний показник становив 1 871,6 млн. грн. (або 49%)); страхування фінансових ризиків – 645,2 млн. грн. (або 19%) (станом на 30.09.2010 – 990,4 млн. грн. (або 26%)); частка медичного страхування (безперервне страхування здоров'я) становить 533,2 млн. грн. (або 16%) (станом на 30.09.2010 – 458,6 млн. грн. (або 12%)).

Рівень страхових виплат за видами страхування

Рівень валових страхових виплат (відношення валових страхових виплат до валових страхових премій) станом на 30.09.2011 становив 21,2% (таблиця 8). Високий рівень валових страхових виплат (більше 20%) спостерігався за такими видами страхування: добровільне особисте страхування – 41,0% (станом на 30.09.2010 – 47,1%), недержавне обов'язкове страхування – 30,2% (станом на 30.09.2010 – 30,6%).

Рівень страхових виплат за видами страхування

Види страхування	Рівень страхових виплат			
	валових виплат		чистих виплат	
	Станом на 30.09.2010	Станом на 30.09.2011	Станом на 30.09.2010	Станом на 30.09.2011
1	2	3	4	5
Страхування життя	6,4%	6,0%	6,4%	6,0%
Види страхування, інші, ніж страхування життя, у тому числі:	26,4%	22,1%	43,7%	28,5%
Добровільне особисте страхування	47,1%	41,0%	52,2%	45,4%
Добровільне майнове страхування	25,1%	18,9%	49,2%	25,8%
<i>- в тому числі страхування фінансових ризиків</i>	60,4%	33,3%	203,1%	47,5%
Добровільне страхування відповідальності	2,3%	2,9%	4,0%	4,9%
Недержавне обов'язкове страхування	30,6%	30,2%	32,5%	31,5%
<i>- в тому числі страхування цивільної відповідальності власників транспортних засобів</i>	42,1%	37,8%	43,3%	38,8%
Державне обов'язкове страхування	93,1%	93,0%	93,1%	94,1%
ВСЬОГО (всі види страхування)	25,6%	21,2%	41,2%	26,9%

Рівень чистих страхових виплат (відношення чистих страхових виплат до чистих страхових премій) станом на 30.09.2011 становив 26,9% (станом на 30.09.2010 – 41,2%). Високий рівень чистих страхових виплат станом на 30.09.2011 спостерігався за видами добровільного страхування фінансових ризиків – 47,5%, з добровільного особистого страхування – 45,4%, з недержавного обов'язкового страхування цивільної відповідальності власників транспортних засобів – 38,8%, а також з добровільного майнового страхування – 25,8%.

Зменшення рівня валових страхових виплат може розглядатися як негативна ознака з огляду на те, що надходження страхових платежів збільшилося в порівнянні з 9 місяцями 2010 року.

Рівень чистих страхових виплат та чисті страхові виплати за видами страхування за 9 місяців 2011 року в порівнянні з відповідним періодом 2010 року наведено в таблиці 9.

Таблиця 9

Рівень чистих страхових виплат та чисті страхові виплати за видами страхування за 9 місяців 2010–2011 рр.

Види страхування	Чисті страхові виплати		Рівень чистих страхових виплат	
	9 місяців 2010 (млн. грн.)	9 місяців 2011 (млн. грн.)	Станом на 30.09.2010 (%)	Станом на 30.09.2011 (%)
1	2	3	4	5
Страхування наземного транспорту ("КАСКО")	1 288,4	995,5	56,9	43,7
Обов'язкове страхування цивільно-правової відповідальності власників транспортних засобів (ОСЦПВ)	533,0	653,2	46,7	40,1
Страхування фінансових ризиків	990,4	645,2	203,1	47,5
Медичне страхування (безперервне страхування здоров'я)	458,6	533,2	76,4	67,9
Страхування від вогневих ризиків та ризиків стихійних явищ	85,9	120,9	12,1	9,2
Страхування медичних витрат	58,0	70,8	36,3	34,1
Обов'язкове страхування цивільної відповідальності власників транспортних засобів (за додатковими договорами) "Зелена картка"	50,1	66,1	24,5	29,6
Страхування здоров'я на випадок хвороби	26,3	26,6	25,4	20,6
Страхування кредитів (у тому числі відповідальності позичальника за непогашення кредиту)	81,0	13,8	52,6	5,6
Добровільне страхування цивільно-правової відповідальності власників наземного транспорту (включаючи відповідальність перевізника)	8,8	12,1	13,5	25,1
Обов'язкове авіаційне страхування цивільної авіації	4,8	9,7	2,4	5,9
Інші види страхування	204,0	249,0	6,6	5,9

Так, рівень чистих страхових виплат із страхування наземного транспорту (КАСКО) станом на 30.09.2011 зменшився на 13,2 в. п. до рівня 43,7%; рівень чистих страхових виплат із страхування фінансових ризиків станом на 30.09.2011 зменшився на 155,6 в. п. до рівня 47,5%; рівень чистих страхових виплат з обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів (ОСЦПВ) станом на 30.09.2011 зменшився на 6,6 в.п. у порівнянні з відповідним показником станом на 30.09.2010.

Страхування фізичних осіб

Від страхувальників-фізичних осіб за 9 місяців 2011 року надійшло **5 244,8 млн. грн.** валових страхових премій, що на 20,6% більше, ніж за аналогічний період 2010 року.

Структура валових страхових премій, які надійшли від фізичних осіб за 9 місяців 2011 року:

4 460,8 млн. грн. – за видами страхування, іншими, ніж страхування життя (на 15,7% більше, ніж за аналогічний період 2010 року);

784,0 млн. грн. – за видом страхування життя (на 58,8% більше, ніж за аналогічний період 2010 року).

Страхові виплати страхувальникам-фізичним особам за 9 місяців 2011 року становили **1 652,9 млн. грн.** (47,5% від загальних валових виплат), що на 9,3% менше, ніж за відповідний період 2010 року.

Рівень страхових виплат фізичним особам (відношення страхових виплат до страхових премій) станом на 30.09.2011 становив 31,5%, що на 10,4 в. п. менше, ніж станом на 30.09.2010 (див. рис. 9).

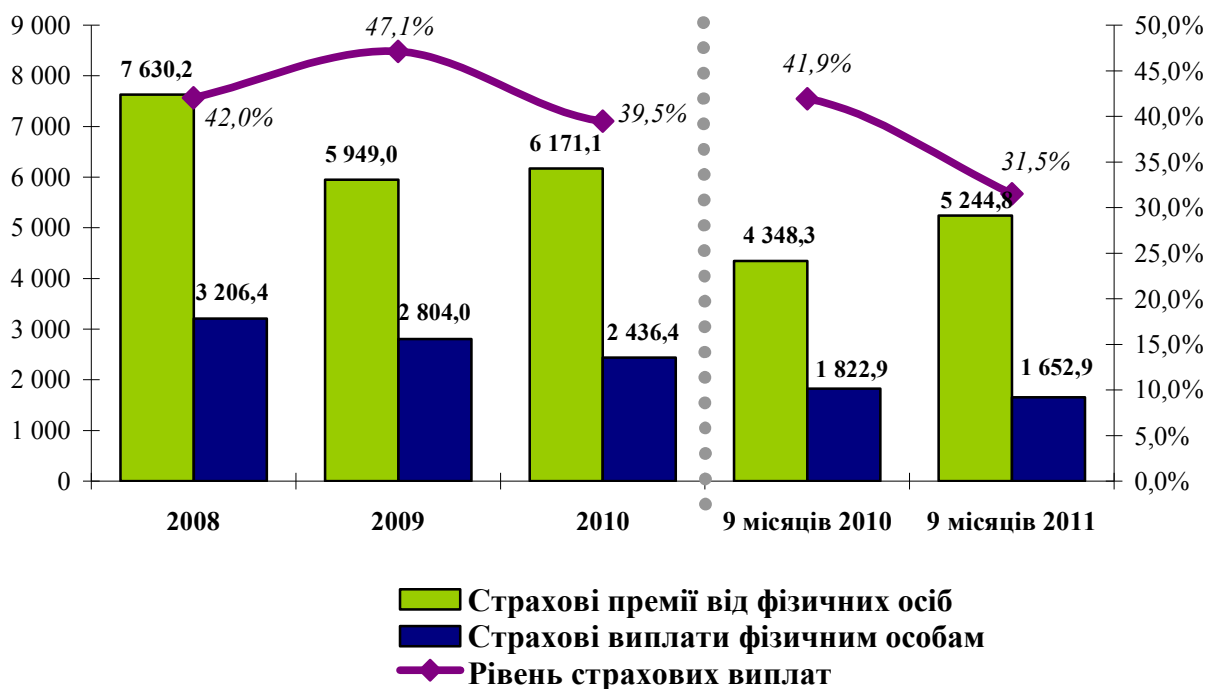

Рис. 9. Динаміка страхових платежів, виплат та рівня страхових виплат у секторі страхування фізичних осіб за 2008 – 2010 рр., 9 місяців 2011 р. (млн. грн.)

Структура страхових платежів та страхових виплат при страхуванні фізичних осіб станом на 30.09.2011 має такий вигляд:

– від страхування наземного транспорту (КАСКО) надійшло **1 624,7 млн. грн.** (або **31,0%** всіх страхових премій від громадян), що на 86,6 млн. грн. (або на 5,1%) менше в порівнянні з відповідною датою 2010 року; **25,6%** всіх страхових премій від громадян становили премії від страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів (ОСЦПВ) – **1 340,7 млн. грн.**, що на 451,4 млн. грн. (або на 50,8%) більше в порівнянні з відповідною датою 2010 року; від страхування життя надійшло **784,0 млн. грн.** (або **14,9%** всіх страхових премій від громадян), що на 290,3 млн. грн. (або на 58,8%) більше в порівнянні з відповідною датою

2010 року; від медичного страхування (безперервне страхування здоров'я) – **340,6 млн. грн.** (або **6,5%** всіх страхових премій від громадян), що на 83,1 млн. грн. (або на 32,3%) більше в порівнянні з відповідною датою 2010 року; від страхування від нещасних випадків – **275,0 млн. грн.** (або **5,2%** всіх страхових премій від громадян), що на 106,0 млн. грн. (або на 62,8%) більше в порівнянні з відповідною датою 2010 року;

– основна частина страхових виплат (**43,1%**) здійснена за договорами страхування наземного транспорту (КАСКО) – **712,4 млн. грн.**, що на 315,8 млн. грн. (або на 30,7%) менше в порівнянні з відповідною датою 2010 року; **31,2%** страхових виплат здійснено за договорами страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів (ОСЦПВ) і становить **515,8 млн. грн.**, що на 86,0 млн. грн. (або на 20,0%) більше в порівнянні з відповідною датою 2010 року; за медичним страхуванням фізичним особам було виплачено **197,9 млн. грн.** (або **12,0%** від загального розміру страхових виплат/відшкодувань страхувальникам-фізичним особам), що на 29,4 млн. грн. (або на 17,5%) більше в порівнянні з відповідною датою 2010 року.

Рівень страхових виплат за договорами страхування наземного транспорту (КАСКО), укладеними зі страхувальниками – фізичними особами, станом на 30.09.2011 становив 43,8%, за договорами страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів (ОСЦПВ) – 38,5%, за медичним страхуванням – 58,1%.

Кількість укладених договорів страхування з фізичними особами за підсумками 9 місяців 2011 року зазнала, зокрема, таких змін:

– кількість укладених договорів добровільного страхування майна збільшилась на 89 тис. одиниць (до 1 414,4 тис. одиниць) в порівнянні з відповідним показником станом на 30.09.2010;

– кількість укладених договорів обов'язкового особистого страхування від нещасних випадків на транспорті збільшилась на 39 152,3 тис. одиниць (до 423 359,4 тис. одиниць) у порівнянні з відповідним показником станом на 30.09.2010;

– кількість укладених договорів страхування життя збільшилась на 83,9 тис. одиниць (до 645,4 тис. одиниць) у порівнянні з відповідним показником станом на 30.09.2010;

– кількість укладених договорів страхування від вогневих ризиків та ризиків стихійних явищ зменшилась на 158,0 тис. одиниць (до 1 553,6 тис. одиниць) у порівнянні з відповідним показником станом на 30.09.2010.

Отже, обсяг страхових премій від фізичних осіб за результатами 9 місяців 2011 року (5 244,8 млн. грн.) збільшився на 20,6% в порівнянні з відповідним показником за відповідний період 2010 року, але рівня 9 місяців 2008 року не досяг (за 9 місяців 2008 р. – 5 726,7 млн. грн.). За результатами 9 місяців 2011 року продовжується тенденція щодо зменшення обсягу страхових виплат фізичним особам.

Основні показники автостраховання

Динаміка основних показників страхування автотранспорту – страхування наземного транспорту (КАСКО), страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів (ОСЦПВ) та страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів (за додатковими договорами) "Зелена картка" – наведена в таблиці 10.

Таблиця 10

Динаміка основних показників автостраховання за 9 місяців 2010–2011 рр.

Вид страхування	Валові страхові премії		Валові страхові виплати		Рівень валових страхових виплат		Темпи приросту	
	9 місяців 2010	9 місяців 2011	9 місяців 2010	9 місяців 2011	Станом на 30.09.2010	Станом на 30.09.2011	Валові страхові премії	Валові страхові виплати
	млн. грн.	млн. грн.	млн. грн.	млн. грн.	%	%	9 місяців 2011/ 9 місяців 2010	
Страхування наземного транспорту (КАСКО)	2 692,2	2 631,0	1 340,5	1 034,4	49,8	39,3	-2,3%	-22,8%
Обов'язкове страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів (ОСЦПВ)	1 168,5	1 680,0	533,5	653,6	45,7	38,9	43,8%	22,5%
Обов'язкове страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів (за додатковими договорами) "Зелена картка"	218,3	230,8	50,6	69,1	23,2	29,9	5,7%	36,6%
Всього	4 079,0	4 541,8	1 924,5	1 757,1	47,2	38,7	11,3%	-8,7%

Згідно з даними таблиці 10, станом на 30.09.2011 обсяг валових страхових премій з автостраховання (КАСКО, ОСЦПВ, «Зелена картка») зріс на 11,3%, обсяг валових страхових виплат скоротився на 8,7%. При цьому частка валових страхових премій та валових страхових виплат страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів (ОСЦПВ) в автострахованні становить 37,0% та 37,2% (відповідно).

Структура валових страхових платежів та валових страхових виплат у секторі автостраховання представлена на рисунках 10, 11.

Надходження валових страхових премій при страхуванні наземного транспорту (КАСКО) за 9 місяців 2011 року зменшилось на 2,3% у порівнянні з аналогічним періодом 2010 року і становило 2 631,0 млн. грн., при страхуванні цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів

(ОСЦПВ) обсяг валових страхових премій збільшився на **43,8%** і становив **1 680,0** млн. грн.

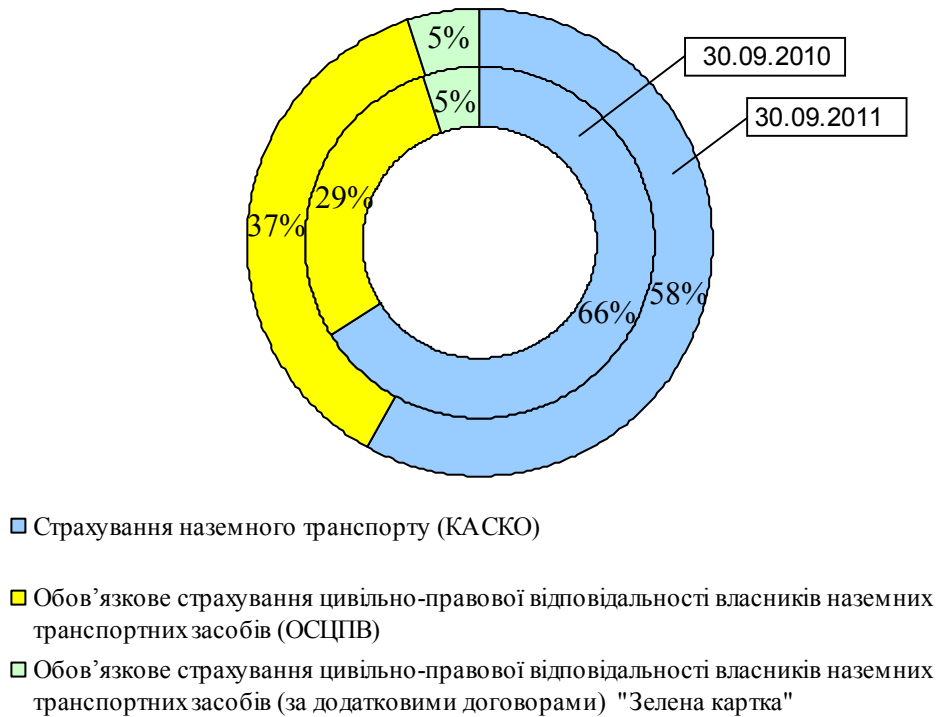

Рис. 10. Структура страхових платежів у секторі автострахування станом на 30.09.2010 та 30.09.2011

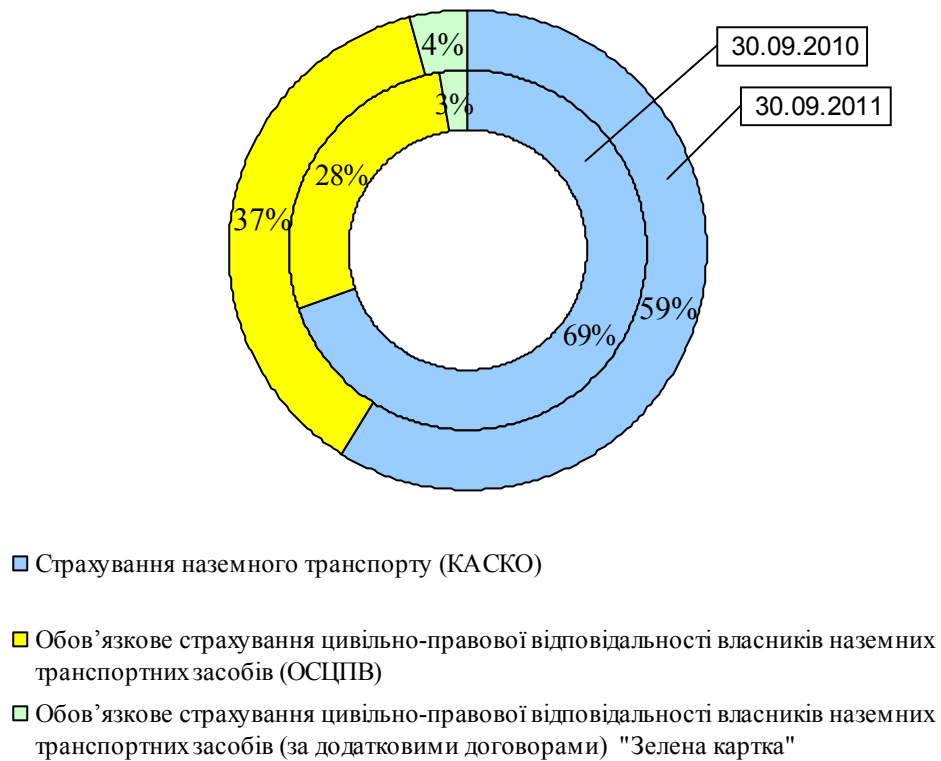

Рис. 11. Структура страхових виплат у секторі автострахування станом на 30.09.2010 та 30.09.2011

За 9 місяців 2011 року на 257,9 тис. одиниць (або на 4,3%) збільшилась кількість укладених договорів страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів (ОСЦПВ) – до 6 259,8 тис. одиниць.

Обсяг валових страхових виплат при страхуванні наземного транспорту (КАСКО) за 9 місяців 2011 року становив **1 034,4 млн. грн.**, що на **22,8%** менше, ніж за аналогічний період 2010 року; обсяг валових страхових виплат при страхуванні цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів (ОСЦПВ) становив **653,6 млн. грн.**, що на **22,5%** більше, ніж за аналогічний період 2010 року.

Рівень валових страхових виплат зі страхування наземного транспорту (КАСКО) станом на 30.09.2011 становив 39,3 (станом на 30.09.2010 – 49,8%), при страхуванні цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів (ОСЦПВ) – 38,9% (станом на 30.09.2010 – 45,7%).

За підсумками 9 місяців 2011 року:

– при страхуванні наземного транспорту (КАСКО) обсяг чистих страхових премій становив **2 279,0 млн. грн.**, при страхуванні цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів (ОСЦПВ) – **1 628,0 млн. грн.;**

– при страхуванні наземного транспорту (КАСКО) обсяг чистих страхових виплат становив **995,5 млн. грн.**, при страхуванні цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів (ОСЦПВ) – **653,2 млн. грн.**

Страхування життя

Валові страхові платежі (премії, внески) при страхуванні життя за 9 місяців 2011 року становили **900,4 млн. грн.**, що на **47,7%** більше, ніж за 9 місяців 2010 року (9 місяців 2010 року – 609,6 млн. грн.).

Структура валових надходжень страхових платежів (премій, внесків) за 9 місяців 2011 року:

784 млн. грн. (або 87,1%) – що надійшли від фізичних осіб;

116,3 млн. грн. (або 12,9%) – що надійшли від юридичних осіб.

За 9 місяців 2011 року на 23,7% збільшилась кількість застрахованих фізичних осіб (857 856 застрахованих фізичних осіб у порівнянні з 693 254 застрахованими фізичними особами протягом 9 місяців 2010 року). Станом на 30.09.2011 застраховано 3 220 358 фізичних осіб.

Обсяг валових страхових виплат із страхування життя за 9 місяців 2011 року становив **54,4 млн. грн.¹**, що на 40,2% більше в порівнянні з відповідним періодом 2010 року.

Структура валових страхових премій та виплат із страхування життя зображена на рисунках 12 та 13.

¹ Включаючи страхові виплати у вигляді ануїтетів.

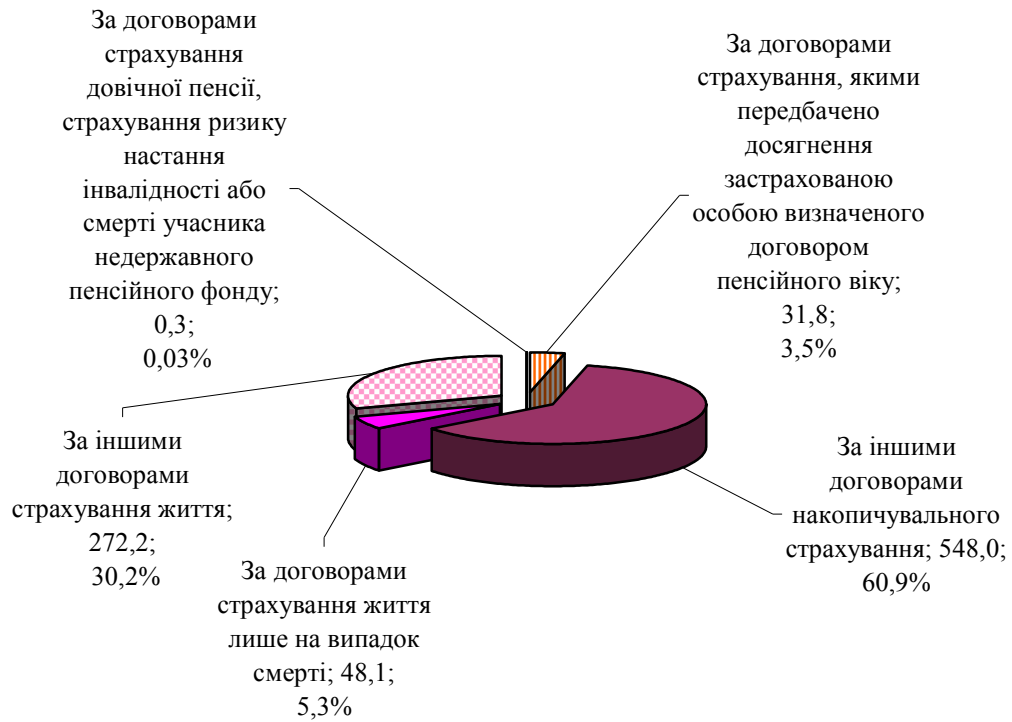

Рис 12. Структура валових страхових премій із страхування життя станом на 30.09.2011 (млн. грн.)

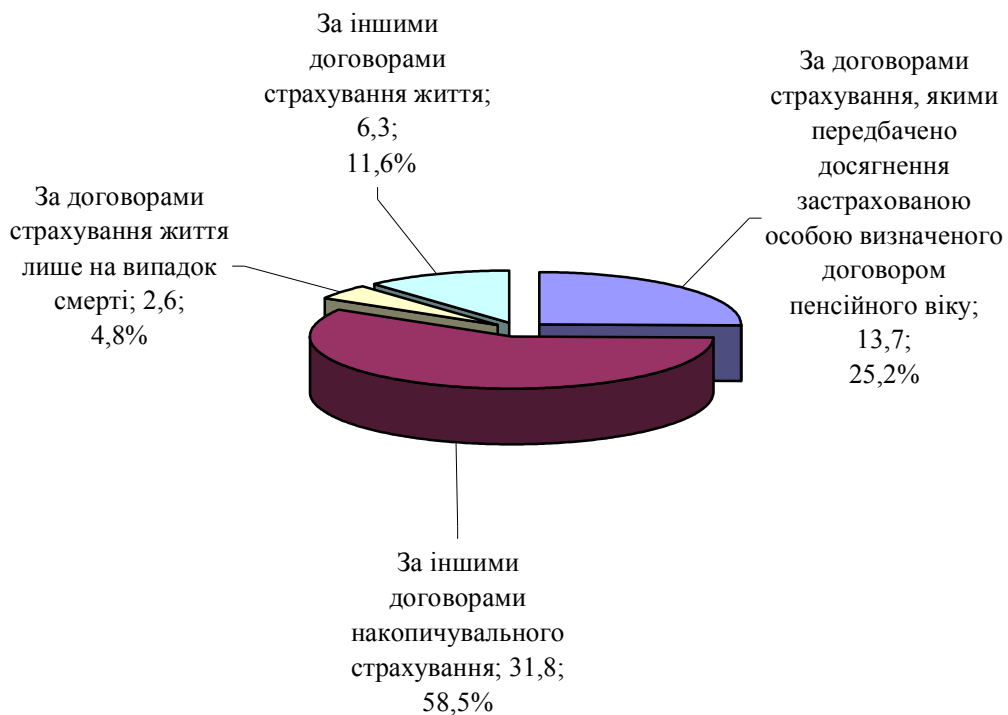

Рис 13. Структура валових страхових виплат із страхування життя станом на 30.09.2011 (млн. грн.)

Обсяги надходжень валових страхових платежів та валових страхових виплат за 2008 – 2010 рр., 9 місяців 2011 р. зображено на рис. 14.

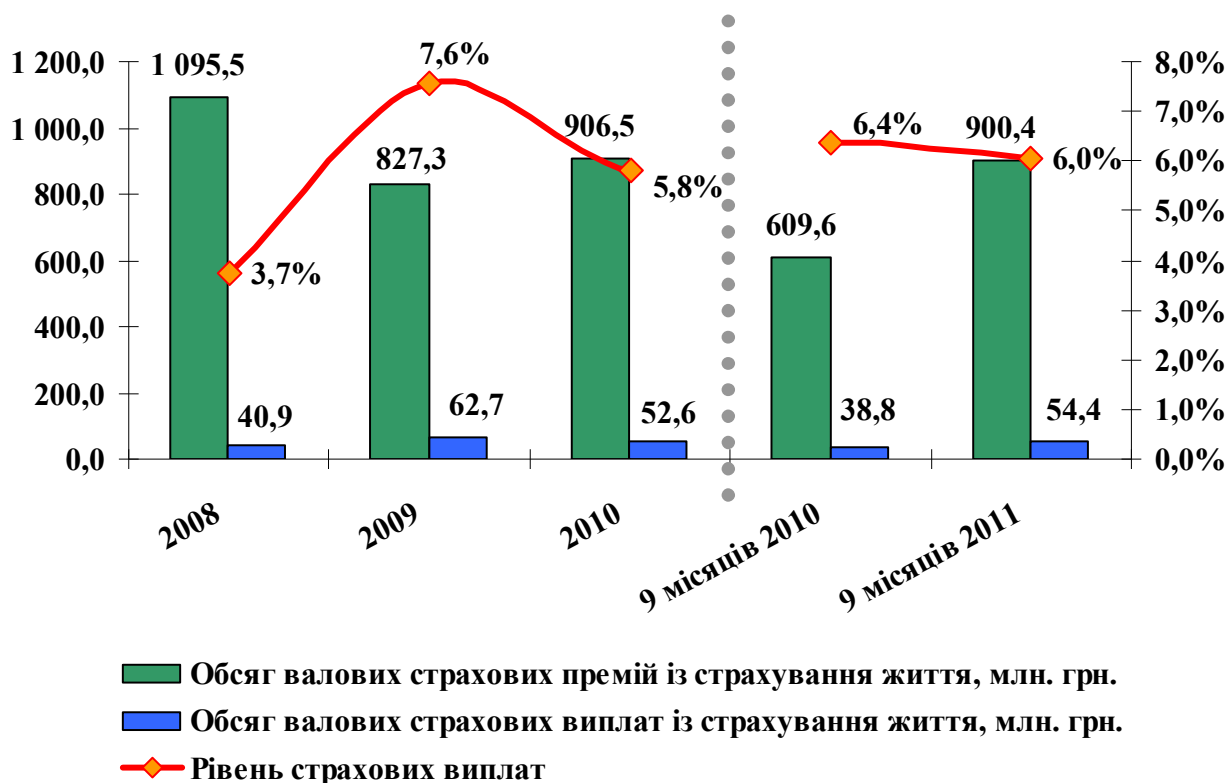

Рис. 14. Динаміка страхових премій та страхових виплат із страхування життя за 2008 – 2010 рр., 9 місяців 2011 р. (млн. грн.)

За 9 місяців 2011 року величина зміни резервів із страхування життя становила 343,4 млн. грн. (таблиця 11). 11 СК "Life" за підсумками 9 місяців 2011 року отримали від'ємне значення показника величина зміни резервів із страхування життя, що пов'язано з достроковим розірванням договорів страхування. Приріст резервів із страхування життя у двох страхових компаніях "Life" за результатами 9 місяців 2011 року становив 100 та 84 млн. грн. (25,3%, та 21,2% від загального приросту резервів відповідно¹).

¹ Від'ємні значення приросту резервів із страхування життя при розрахунку часток не використовувались.

Зміна резервів із страхування життя за 9 місяців 2010–2011 рр.

Показники	9 місяців 2010	9 місяців 2011	Темпи приросту
	млн. грн.	млн. грн.	9 місяців 2011/ 9 місяців 2010
Величина зміни резервів із страхування життя, у тому числі, яка відповідає:	245,4	343,4	39,9%
інвестиційним доходам, що застосовуються для розрахунку страхових тарифів;	43,6	54,0	23,8%
індексації розмірів страхових сум та (або) страхових виплат за офіційним індексом інфляції;	15,2	22,1	45,7%
частині інвестиційного доходу від розміщення коштів резервів із страхування життя, що залишилась після передбачених статтею 9 Закону України “Про страхування” обов’язкових відрахувань в математичні резерви та вирахувань витрат страховика на ведення справи;	52,4	53,1	1,4%
загальному обсягу збільшення розмірів страхових сум та (або) страхових виплат (бонусів), які визначено за іншими фінансовими результатами діяльності згідно з договорами страхування, що передбачають участь страхувальника у інвестиційному доході страховика;	3,5	5,5	58,0%
величині зміни розмірів страхових сум та (або) страхових виплат за договорами страхування, грошові зобов’язання за якими визначено у вільноконвертованій валюті або розрахункових величинах.	-0,5	0,8	259,0%

Перестраховування

За договорами перестраховування ризиків за 9 місяців 2011 року українські страховики (цеденти, перестраховальники) сплатили часток страхових премій **4 699,6 млн. грн.** (за 9 місяців 2010 р. 7 024,0 млн. грн.) (рис. 15), з них:

- перестраховикам-нерезидентам – **910,7 млн. грн.** (за 9 місяців 2010 р. – 788,6 млн. грн.);
- перестраховикам-резидентам – **3 788,9 млн. грн.** (за 9 місяців 2010 р. – 6 235,4 млн. грн.).

Загальна сума часток страхових виплат, компенсованих перестраховиками, становила **326,7 млн. грн.** (за 9 місяців 2010 р. – 317,0 млн. грн.), в тому числі компенсовано:

- перестраховиками-нерезидентами – **240,8 млн. грн.** (за 9 місяців 2010 р. – 153,1 млн. грн.);
- перестраховиками-резидентами – **85,9 млн. грн.** (за 9 місяців 2010 р. – 163,9 млн. грн.).

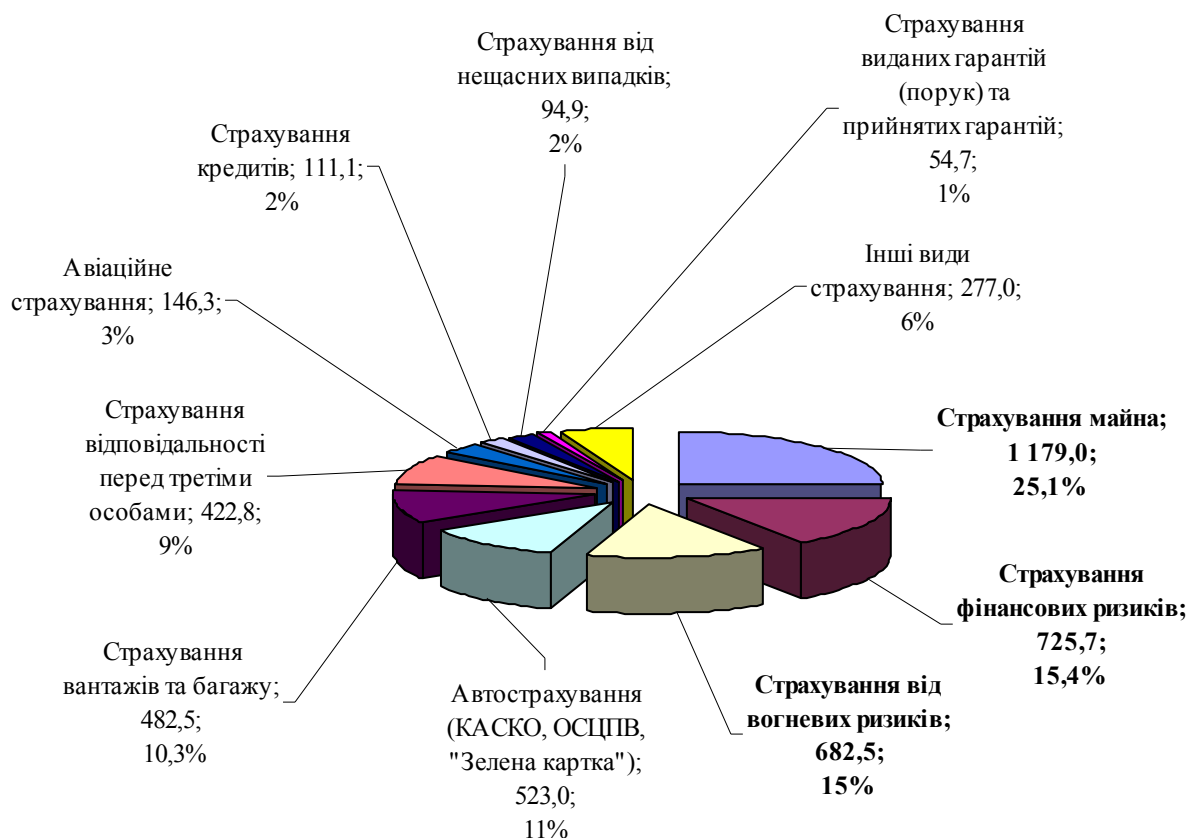

Рис. 15. Структура вихідного перестраховання за видами страхування станом на 30.09.2011 (млн. грн.)

У структурі вихідного перестраховання станом на 30.09.2011 найбільше сплачено часток страхових премій за такими видами страхування, як: страхування майна – 1 179,0 млн. грн. (або 25,1%) (станом на 30.09.2010 – 1 969,1 млн. грн. (або 28%)); страхування фінансових ризиків – 725,7 млн. грн. (або 15,4%) (станом на 30.09.2010 – 1 381,1 млн. грн. (або 19,7%)); страхування від вогневих ризиків – 682,5 млн. грн. (або 15%) (станом на 30.09.2010 – 1 259,8 млн. грн. (або 17,9%)); автострахування (КАСКО, ОСЦПВ, "Зелена картка") – 523,0 млн. грн. (або 11%) (станом на 30.09.2010 – 553,9 млн. грн. (або 7,9%)); страхування вантажів та багажу – 482,5 млн. грн. (або 10,3%) (станом на 30.09.2010 – 656,1 млн. грн. (або 9,3%)).

Зменшення обсягу вихідного перестраховання з резидентами за 9 місяців 2011 року пов'язане, перш за все, із зменшенням надходжень валових страхових премій у деяких страхових компаніях на рівні відповідного періоду 2010 року, що вплинуло на обсяг часток страхових премій переданих у перестраховання, а також залишення значної частини ризиків на власному утриманні.

У співвідношенні до валових страхових премій частка вихідного перестраховання станом на 30.09.2011 становила 28,6% (станом на 30.09.2010 – 45,5%) (рис. 16).

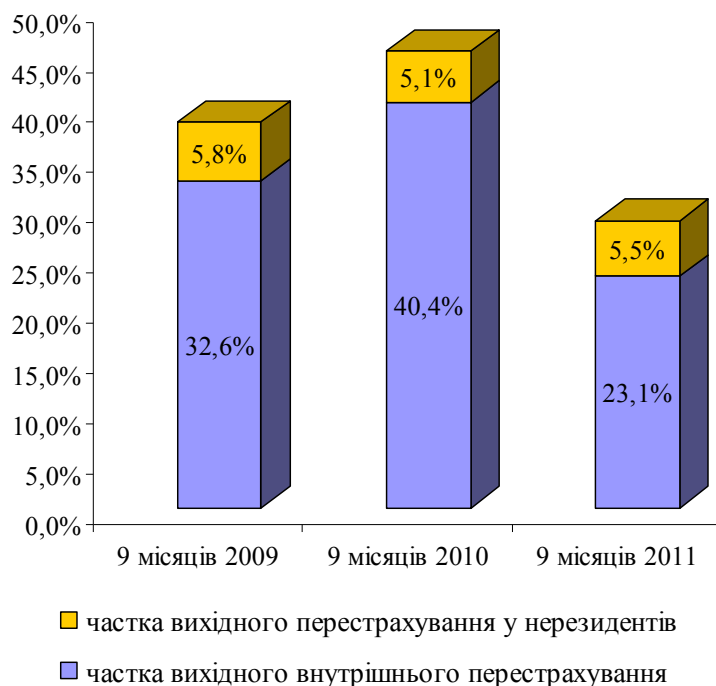

Рис. 16. Частки вихідного перестраховання у співвідношенні до валових страхових премій за 9 місяців 2009 – 2011 рр.

На рис. 17 представлено структуру перестраховання ризиків у нерезидентів за 9 місяців 2011 року. Від загальної суми сплачених часток страхових премій на перестраховання нерезидентам (910,7 млн. грн.) найбільше сплачено до Великобританії – 29% (або 265,6 млн. грн.), Російської Федерації – 19% (або 172,5 млн. грн.) та Швейцарії – 11% (або 103,3 млн. грн.).

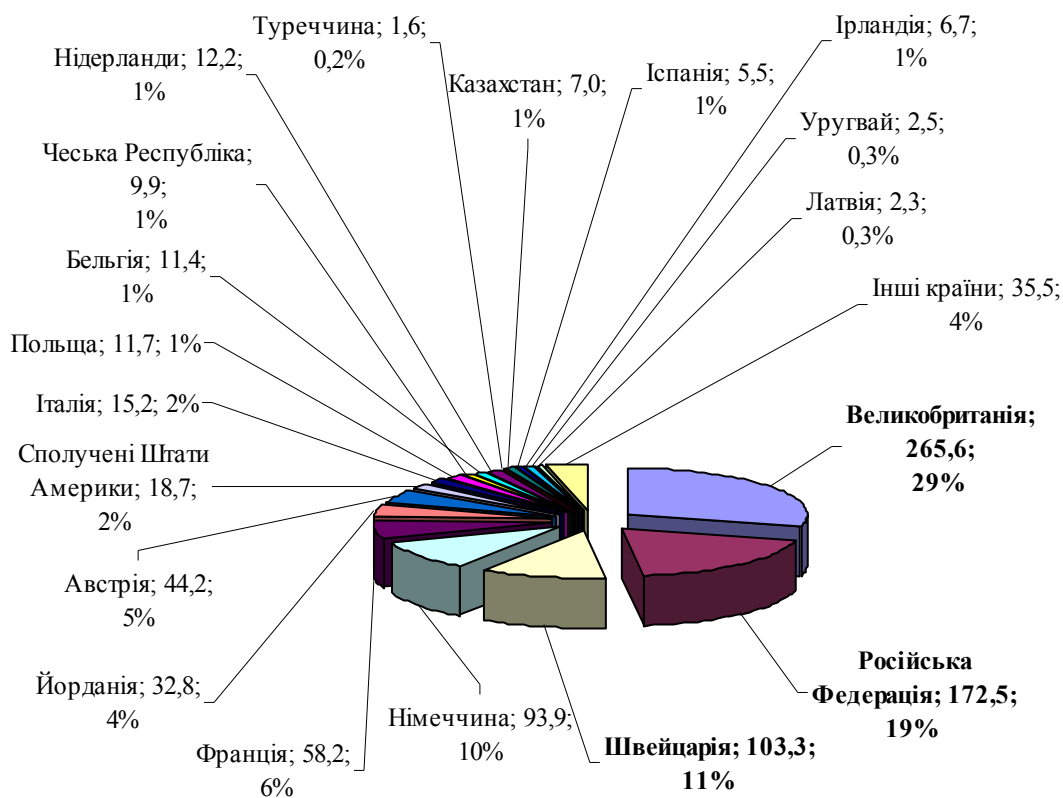

Рис. 17. Частка страхових платежів, яка належить перестраховику-нерезиденту, станом на 30.09.2011 (млн. грн.)

Активи страховиків та сформовані страхові резерви

Динаміка активів та обсягів страхових резервів страховиків за 2008 – 2010 рр., 9 місяців 2011 р. зображена на рис. 18.

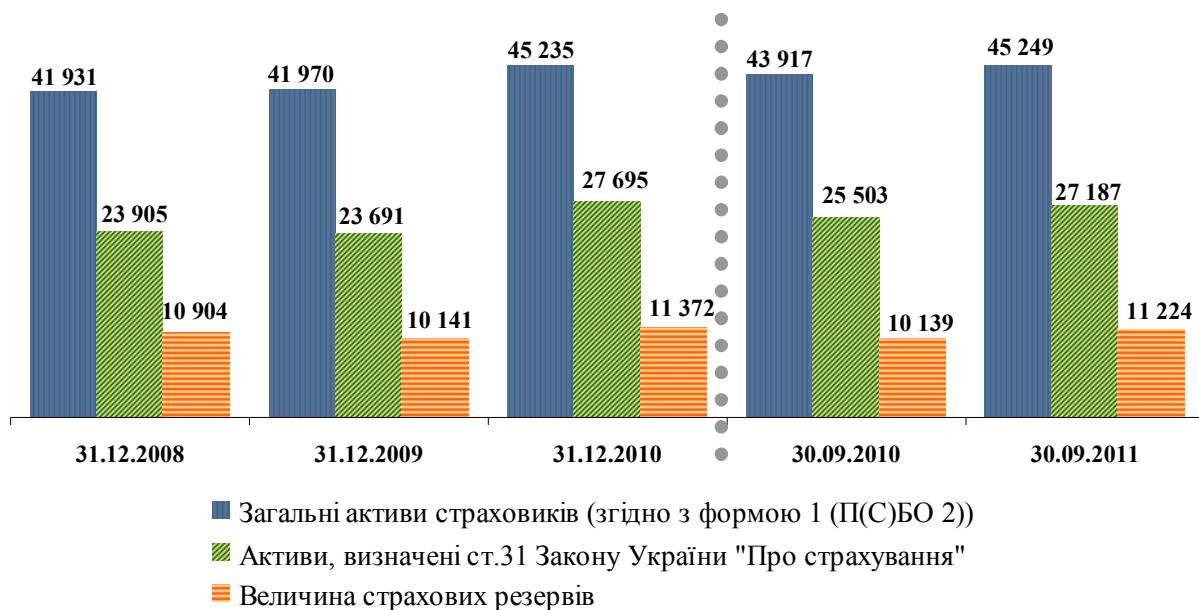

Рис. 18. Динаміка активів та обсягів страхових резервів страховиків за 2008–2010 рр. та 9 місяців 2011 р. (млн. грн.)

Станом на 30.09.2011 обсяг загальних активів страховиків становив 45 249 млн. грн., що на 3% більше в порівнянні з відповідним показником станом на 30.09.2010. Величина активів, визначених ст. 31 Закону України «Про страхування», збільшилась на 6,6% (до 27 187 млн. грн.) відповідно.

Разом з тим, основною проблемою для страховиків залишається недостатність ліквідних фінансових інструментів для проведення ефективної політики інвестування коштів.

Розміщення страхових резервів здійснюється згідно зі статтею 31 Закону України «Про страхування», де визначено перелік активів за відповідними категоріями.

Станом на 30.09.2011 обсяг активів, дозволених для представлення коштів страхових резервів¹, становив **27 187,3 млн. грн.** (на 1 685 млн. грн. більше, ніж на відповідну дату 2010 року), які у розмірі **11 224 млн. грн.** використано з метою представлення коштів страхових резервів.

Структура активів страхових компаній, визначених статтею 31 Закону України «Про страхування», для представлення страхових резервів (таблиця 12) станом на 30.09.2011 у порівнянні з інформацією станом на 30.09.2010 мала такі зміни:

- на 1 352,8 млн. грн. (або на 13,6%) збільшився обсяг активів, дозволених для представлення акціями, і становив 11 295,4 млн. грн. (або 41,5% від загального обсягу активів);
- на 669,8 млн. грн. (або на 10,2%) збільшився обсяг активів, дозволених для представлення банківськими вкладками (депозитами), і становив 7 229,3 млн. грн. (або 26,6% від загального обсягу активів);
- на 306,2 млн. грн. (або на 60,8%) збільшився обсяг активів, дозволених для представлення облігаціями, і становив 809,4 млн. грн. (або 3% від загального обсягу активів);
- на 757,3 млн. грн. (або на 23,9%) зменшився обсяг активів, дозволених для представлення правами вимог до перестраховиків, і становив 2 417,8 млн. грн. (або 8,9% від загального обсягу активів).

У структурі активів, якими представлені **технічні резерви та резерви зі страхування життя** (таблиця 13), станом на 30.09.2011 у порівнянні з інформацією станом на 30.09.2010 відбулись такі зміни:

- на 849,8 млн. грн. (або на 21,7%) збільшився обсяг коштів у банківських вкладах (депозитах) і становив 4 769,3 млн. грн. (або 41,1% від загального обсягу активів, якими представлені технічні резерви та резерви зі страхування життя);
- на 233,1 млн. грн. (або на 11%) зменшився обсяг коштів, представлених як права вимоги до перестраховиків, і становив 1 888,8 млн. грн. (або 16,3% від загального обсягу активів, якими представлені технічні резерви та резерви зі страхування життя);

¹ - відповідно до статті 31 Закону України «Про страхування».

- на 204,8 млн. грн. (або на 16,9%) збільшився обсяг грошових коштів на поточних рахунках і становив 1 417,3 млн. грн. (або 12,2% від загального обсягу активів, якими представлені технічні резерви та резерви зі страхування життя);
- на 173,2 млн. грн. (або на 13,9%) збільшився обсяг коштів, вкладених у акції, і становив 1 418,3 млн. грн. (або 12,2% від загального обсягу активів, якими представлені технічні резерви та резерви зі страхування життя).

У структурі активів, якими представлені **технічні резерви** (таблиця 14), станом на 30.09.2011 у порівнянні з інформацією станом на 30.09.2010 відбулись такі зміни:

- на 562,8 млн. грн. (або на 18,3%) збільшився обсяг коштів у банківських вкладах (депозитах) і становив 3 641,8 млн. грн. (або 40,2% від загального обсягу активів, якими представлені технічні резерви);
- на 192,7 млн. грн. (або на 18,3%) збільшився обсяг грошових коштів на поточних рахунках і становив 1 244,4 млн. грн. (або 13,7% від загального обсягу активів, якими представлені технічні резерви);
- на 220,7 млн. грн. (або на 10,9%) зменшився обсяг коштів, представлених як права вимоги до перестраховиків, і становив 1 804,1 млн. грн. (або 19,9% від загального обсягу активів, якими представлені технічні резерви);
- на 143,3 млн. грн. (або на 32,2%) зменшився обсяг коштів, представлених цінними паперами, що емітуються державою, і становив 301,1 млн. грн. (або 3,3% від загального обсягу активів, якими представлені технічні резерви).

У структурі активів, якими представлені **резерви зі страхування життя** (таблиця 15), станом на 30.09.2011 у порівнянні з інформацією станом на 30.09.2010 відбулись такі зміни:

- на 287,0 млн. грн. (або на 34,1%) збільшився обсяг коштів у банківських вкладах (депозитах) і становив 1 127,6 млн. грн. (або 44,0% від загального обсягу активів, якими представлені резерви зі страхування життя), у тому числі на 149,6 млн. грн. (або на 31,0%) збільшився обсяг коштів у іноземній валюті і становив 632,0 млн. грн. (або 24,7% від загального обсягу активів, якими представлені резерви зі страхування життя);
- на 199,4 млн. грн. (або на 35,0%) збільшився обсяг коштів, вкладених у цінні папери, що емітуються державою, і становив 768,8 млн. грн. (або 30,0% від загального обсягу активів, якими представлені резерви зі страхування життя);
- на 39,1 млн. грн. (або на 28,2%) збільшився обсяг коштів вкладених в акції і становив 177,8 млн. грн. (або 6,9% від загального обсягу активів, якими представлені резерви зі страхування життя).

На рис. 19 відображена структура загальних активів, дозволених для представлення коштів страхових резервів (ст. 31 Закону України «Про страхування»).

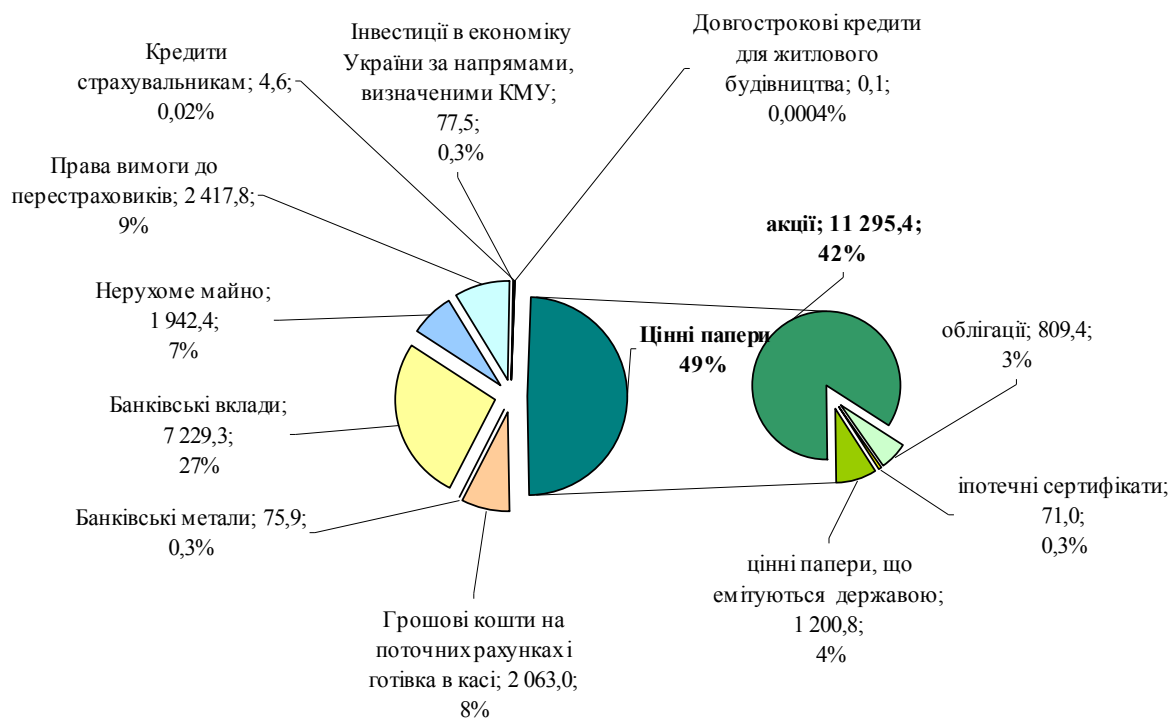

Рис. 19. Структура активів, дозволених для представлення коштів страхових резервів (ст. 31 Закону України «Про страхування»), станом на 30.09.2011 (млн. грн.)

На рис. 20 зображена структура активів, якими представлено кошти страхових резервів станом на 30.09.2011.

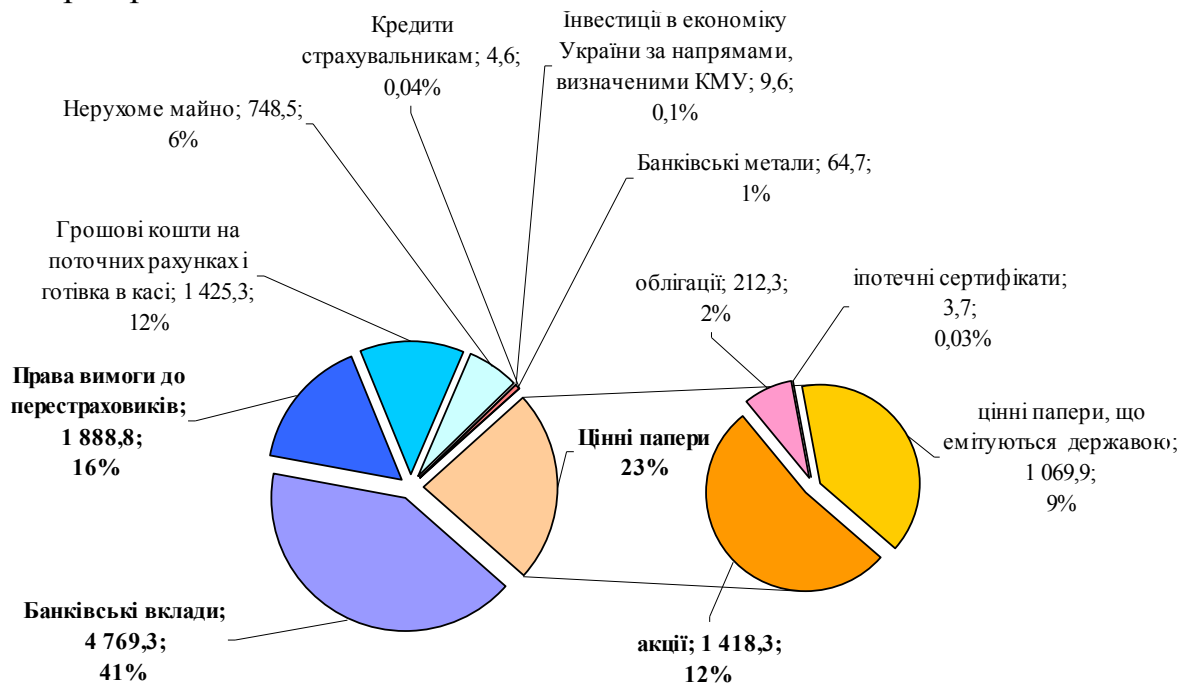

Рис. 20. Структура активів, якими представлено кошти страхових резервів, станом на 30.09.2011 (млн. грн.)

Активи страхових компаній

	Активи страховиків			
	млн. грн.		Структура активів	
	30.09.2010	30.09.2011	30.09.2010	30.09.2011
Загальні активи по балансу	43 917,2	45 248,5	X	X
<i>Категорія активів, визначених статтею 31 Закону України «Про страхування», для представлення страхових резервів</i>				
Активи, визначені ст.31 Закону України «Про страхування», у тому числі:	25 502,5	27 187,3	100,0%	100,0%
1) грошові кошти на поточних рахунках	1 844,0	2 023,6	7,2%	7,4%
у тому числі 1.1) в іноземній валюті	282,0	328,1	1,1%	1,2%
2) банківські вклади (депозити)	6 559,5	7 229,3	25,7%	26,6%
у тому числі 2.1) в іноземній валюті	1 945,0	1 648,7	7,6%	6,1%
3) банківські метали	71,3	75,9	0,3%	0,3%
4) нерухоме майно	1 968,0	1 942,4	7,7%	7,1%
5) акції	9 942,6	11 295,4	39,0%	41,5%
6) облігації	503,2	809,4	2,0%	3,0%
7) іпотечні сертифікати	51,4	71,0	0,2%	0,3%
8) цінні папери, що емітуються державою	1 279,9	1 200,8	5,0%	4,4%
9) права вимоги до перестраховиків	3 175,2	2 417,8	12,5%	8,9%
у тому числі 9.1) до перестраховиків - нерезидентів	928,1	1 139,1	3,6%	4,2%
10) інвестиції в економіку України за напрямками, визначеними Кабінетом Міністрів України *	85,6	77,5	0,3%	0,3%
у тому числі 10.1) розроблення та впровадження високотехнологічного устаткування, іншої інноваційної продукції, ресурсо- та енергозберігаючих технологій;	72,0	72,3	0,3%	0,3%
10.2) розвиток інфраструктури туризму;	7,8	2,5	0,03%	0,01%
10.3) добування корисних копалин;	0,0	0,0	0,0%	0,0%
10.4) перероблення відходів гірничо-металургійного виробництва;	1,5	0,0	0,01%	0,0%
10.5) будівництво житла;	4,3	2,7	0,02%	0,0%
10.6) розвиток транспортної інфраструктури, у тому числі будівництво та реконструкція автомобільних доріг;	0,0	0,0	0,00%	0,0%
10.7) розвиток сектору зв'язку та телекомунікацій	0,0	0,0	0,0%	0,0%
10.8) розвиток ринку іпотечного кредитування шляхом придбання цінних паперів, емітованих Державною іпотечною установою.	0,1	0,0	0,0%	0,0%
11) кредити страхувальникам-громадянам, що видаються в порядку, визначеному Уповноваженим органом і погодженому з Національним банком України	5,0	4,6	0,0%	0,02%
12) довгострокові кредити для житлового будівництва, у тому числі індивідуальних забудовників, що використовуються у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України	0,2	0,1	0,0%	0,0%
13) готівка в касі	16,7	39,5	0,07%	0,1%

* - Постанова Кабінету Міністрів України від 17.08.2002 № 1211 «Про затвердження напрямів інвестування галузей економіки за рахунок коштів страхових резервів».

Розміщення коштів технічних резервів та резервів зі страхування життя

	Страхові резерви			
	млн. грн.		Структура активів	
	30.09.2010	30.09.2011	30.09.2010	30.09.2011
Сформовані страхові резерви	10 139,1	11 223,6	X	X
<i>Категорії активів, визначених статтею 31 Закону України «Про страхування», для представлення страхових резервів</i>				
Загальна сума активів, якими представлені технічні резерви та резерви зі страхування життя, у тому числі:	10 458,9	11 615,1	100,0%	100,0%
1) грошові кошти на поточних рахунках	1 212,5	1 417,3	11,6%	12,2%
у тому числі 1.1) в іноземній валюті	155,7	201,5	1,5%	1,7%
2) банківські вклади (депозити)	3 919,5	4 769,3	37,5%	41,1%
у тому числі 2.1) в іноземній валюті	1 066,3	1 097,0	10,2%	9,4%
3) банківські метали	41,5	64,7	0,4%	0,6%
4) нерухоме майно	668,5	748,5	6,4%	6,4%
5) акції	1 245,1	1 418,3	11,9%	12,2%
6) облигації	166,0	212,3	1,6%	1,8%
7) іпотечні сертифікати	5,3	3,7	0,1%	0,0%
8) цінні папери, що емітуються державою	1 013,8	1 069,9	9,7%	9,2%
9) права вимоги до перестраховиків	2 121,9	1 888,8	20,3%	16,3%
у тому числі 9.1) до перестраховиків - нерезидентів	683,0	921,7	6,5%	7,9%
10) інвестиції в економіку України за напрямками, визначеними Кабінетом Міністрів України	48,4	9,6	0,5%	0,1%
у тому числі 10.1) розроблення та впровадження високотехнологічного устаткування, іншої інноваційної продукції, ресурсо- та енергозберігаючих технологій;	44,6	7,6	0,4%	0,1%
10.2) розвиток інфраструктури туризму;	0,8	0,4	0,0%	0,00%
10.3) добування корисних копалин;	0,0	0,0	0,0%	0,0%
10.4) перероблення відходів гірничо-металургійного виробництва;	0,0	0,0	0,0%	0,0%
10.5) будівництво житла;	2,9	1,6	0,03%	0,01%
10.6) розвиток транспортної інфраструктури, у тому числі будівництво та реконструкція автомобільних доріг;	0,0	0,0	0,0%	0,0%
10.7) розвиток сектору зв'язку та телекомунікацій	0,0	0,0	0,0%	0,0%
10.8) розвиток ринку іпотечного кредитування шляхом придбання цінних паперів, емітованих Державною іпотечною установою.	0,1	0,0	0,0%	0,0%
11) кредити страхувальникам-громадянам, що видаються в порядку, визначеному Уповноваженим органом і погодженому з Національним банком України	4,6	4,6	0,0%	0,04%
12) довгострокові кредити для житлового будівництва, у тому числі індивідуальних забудовників, що використовуються у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України	0,2	0,1	0,0%	0,0%
13) готівка в касі	11,8	8,0	0,1%	0,1%

Розміщення коштів технічних резервів страхових компаній

	<i>Технічні резерви</i>			
	<i>млн. грн.</i>		<i>Структура активів</i>	
	30.09.2010	30.09.2011	30.09.2010	30.09.2011
Сформовані страхові резерви	10 139,1	11 223,6	100%	100%
- у тому числі технічні резерви	8 097,8	8 697,6	79,9%	77,5%
<i>Категорії активів, визначених статтею 31 Закону України «Про страхування», для представлення страхових резервів</i>				
Загальна сума активів, якими представлені технічні резерви, у тому числі:	8 389,8	9 052,8	100,0%	100,0%
1) грошові кошти на поточних рахунках	1 051,7	1 244,4	12,5%	13,7%
у тому числі 1.1) в іноземній валюті	131,4	110,2	1,6%	1,2%
2) банківські вклади (депозити)	3 079,0	3 641,8	36,7%	40,2%
у тому числі 2.1) в іноземній валюті	583,8	465,0	7,0%	5,1%
3) банківські метали	15,6	43,4	0,2%	0,5%
4) нерухоме майно	522,9	604,0	6,2%	6,7%
5) акції	1 106,4	1 240,5	13,2%	13,7%
6) облігації	88,6	164,7	1,1%	1,8%
7) іпотечні сертифікати	5,3	0,5	0,1%	0,0%
8) цінні папери, що емітуються державою	444,4	301,1	5,3%	3,3%
9) права вимоги до перестраховиків	2 024,9	1 804,1	24,1%	19,9%
у тому числі 9.1) до перестраховиків - нерезидентів	586,2	837,0	7,0%	9,2%
10) інвестиції в економіку України за напрямками, визначеними Кабінетом Міністрів України	39,2	0,3	0,5%	0,0%
у тому числі 10.1) розроблення та впровадження високотехнологічного устаткування, іншої інноваційної продукції, ресурсо- та енергозберігаючих технологій;	37,6	0,3	0,4%	0,0%
10.2) розвиток інфраструктури туризму;	0,4	0,0	0,0%	0,0%
10.3) добування корисних копалин;	0,0	0,0	0,0%	0,0%
10.4) перероблення відходів гірничо-металургійного виробництва;	0,0	0,0	0,0%	0,0%
10.5) будівництво житла;	1,2	0,0	0,01%	0,0%
10.6) розвиток транспортної інфраструктури, у тому числі будівництво та реконструкція автомобільних доріг;	0,0	0,0	0,0%	0,0%
10.7) розвиток сектору зв'язку та телекомунікацій	0,0	0,0	0,0%	0,0%
10.8) розвиток ринку іпотечного кредитування шляхом придбання цінних паперів, емітованих Державною іпотечною установою.	0,1	0,0	0,0%	0,0%
11) кредити страхувальникам-громадянам, що видаються в порядку, визначеному Уповноваженим органом і погодженому з Національним банком України	0,0	0,0	0,0%	0,0%
12) довгострокові кредити для житлового будівництва, у тому числі індивідуальних забудовників, що використовуються у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України	0,1	0,0	0,0%	0,0%
13) готівка в касі	11,7	7,9	0,1%	0,1%

Розміщення коштів резервів зі страхування життя

	<i>Резерви зі страхування життя</i>			
	<i>млн. грн.</i>		<i>Структура активів</i>	
	30.09.2010	30.09.2011	30.09.2010	30.09.2011
Сформовані страхові резерви	10 139,1	11 223,6	100%	100%
- у тому числі резерви зі страхування життя	2 041,3	2 526,0	20,1%	22,5%
<i>Категорії активів, визначені статтею 31 Закону України «Про страхування», для представлення страхових резервів</i>				
Загальна сума активів, якими представлені резерви зі страхування життя, у тому числі:	2 069,2	2 562,3	100,0%	100,0%
1) грошові кошти на поточних рахунках	160,8	172,9	7,8%	6,7%
у тому числі 1.1) в іноземній валюті	24,3	91,3	1,2%	3,6%
2) банківські вклади (депозити)	840,5	1 127,6	40,6%	44,0%
у тому числі 2.1) в іноземній валюті	482,4	632,0	23,3%	24,7%
3) банківські метали	25,9	21,3	1,3%	0,8%
4) нерухоме майно	145,6	144,4	7,0%	5,6%
5) акції	138,7	177,8	6,7%	6,9%
6) облігації	77,4	47,6	3,7%	1,9%
7) іпотечні сертифікати	0,0	3,2	0,0%	0,1%
8) цінні папери, що емітуються державою	569,4	768,8	27,5%	30,0%
9) права вимоги до перестраховиків	97,0	84,7	4,7%	3,3%
у тому числі 9.1) до перестраховиків - нерезидентів	96,9	84,7	4,7%	3,3%
10) інвестиції в економіку України за напрямками, визначеними Кабінетом Міністрів України	9,2	9,3	0,4%	0,4%
у тому числі 10.1) розроблення та впровадження високотехнологічного устаткування, іншої інноваційної продукції, ресурсо- та енергозберігаючих технологій;	7,1	7,3	0,3%	0,3%
10.2) розвиток інфраструктури туризму;	0,4	0,4	0,02%	0,02%
10.3) добування корисних копалин;	0,0	0,0	0,0%	0,0%
10.4) перероблення відходів гірничо-металургійного виробництва;	0,0	0,0	0,0%	0,0%
10.5) будівництво житла;	1,7	1,6	0,1%	0,1%
10.6) розвиток транспортної інфраструктури, у тому числі будівництво та реконструкція автомобільних доріг;	0,0	0,0	0,0%	0,0%
10.7) розвиток сектору зв'язку та телекомунікацій	0,0	0,0	0,0%	0,0%
10.8) розвиток ринку іпотечного кредитування шляхом придбання цінних паперів, емітованих Державною іпотечною установою.	0,0	0,0	0,0%	0,0%
11) кредити страхувальникам-громадянам, що видаються в порядку, визначеному Уповноваженим органом і погодженому з Національним банком України	4,5	4,6	0,22%	0,18%
12) довгострокові кредити для житлового будівництва, у тому числі індивідуальних забудовників, що використовуються у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України	0,1	0,1	0,01%	0,00%
13) готівка в касі	0,1	0,0	0,0%	0,0%